

Press Material

Међународни међурелигијски skup - округли сто
**„Дoprинос crkava i verskih zajednica u izgradnji trajnog
mira na jugoistoku Evrope“**

Strazbur – zgrada Saveta Evrope

20. juni 2008 godine.

Sala VI = od 09h30 - 12h30 i 14h00-17h00

Ovaj skup je značajan korak napred u razvijanju dijaloga između predstavnika verskih zajednica u jugoistočnoj Evropi i ima za cilj da doprinese boljem међурелигијском razumevanju.

Асоцијација невладиних организација југоисточне Европе - **CIVIS** je novoosnovana асоцијација која okuplja невладине организације, фондације и појединце из земља југоисточне Европе и прва таква асоцијација која има статус учесника при Конференцији међународних невладиних организација у Савету Европе. Председник асоцијације је господин Zoran Pusić, а počasni председници су господин Živorad Kovačević i господин Boris Vukobrat.

Skup realizuje **CIVIS** pod pokroviteljstvom Generalnog sekretara Saveta Evrope, Teri Dejvisa i Monsinjora Žan-Fraonsoa Kolanža, председника Crkvenog direktorata za veronauku za Augsburg, Alzas i Loren. Skup je podržan od strane nemačke fondacije Konrad Adenauer i američkog Karter centra, osnivača i председника Džimi Kartera. Svi troškovi puta i boravka biće pokriveni zahvaljujući švajcarskoj Fondaciji za mir i rešavanje kriza.

Lista učesnika: u prilogu

Agenda skupa: u prilogu

Kontakt Osobe:

* Mirjana Prljević, Međunarodni generalni sekretar

Mob: +33 6 25 57 33 84 ili e-pošta: contact@civis-see.org

* Bojana Popović, Zamenica generalnog sekretara

Mob: +381 63 456 798 ili e-pošta: bpopovic@civis-see.org

www.civis-see.org
www.fondmir.com
www.kas.de

ULOGA CRKAVA I VERSKIH ZAJEDNICA U SAVREMENIM DRUŠTENIM PROCESIMA U JUGOISTOČNOJ EBPOIII

Učesnici:

Ugledne ličnosti crkava i verskih zajednica iz regiona, i pojedini eksperti za pitanja religije i društva.

Značaj susreta:

Razgovor o ovom problemu je od velikog značaja jer danas postoje različita i protivrečna mišljenja o ulozi religije na društvene tokove u zemljama tranzicije – u jugoistočnoj Evropi. Jedni smatraju da religija ima dominantnu društvenu ulogu, da Crkve i verske zajednice usporavaju demokratske procese, da kočice procese integracije i modernizacije regiona, da postoji prenaplašena bliskost sa nacionalističkim i konzervativnim političkim subjektima. Neki optužuju Crkve i verske zajednice da se preterano mešaju u politiku.

Sa druge strane mnoga istraživanja pokazuju da su Crkve i verske zajednice najpopularnije društvene institucije. Za ovaj region je karakteristično identifikacija verskog i nacionalnog. Nije redak slučaj da se govori o pojavama verskog fundamentalizma i njegovoj sprezi sa nacionalizmom u regionu. Nasuprot ovome postoje mišljenja da su države i društva na prostoru jugoistočne Evrope sekularni i da je uloga religije na politički život zanemarljiva.

Interesantno je da o problemu uloge religije u društvenim procesima na ovim prostorima još uvijek ne postoje ozbiljna empirijska istraživanja već samo impresionistički stavovi. To ima za posledicu nepravilno ili jednostrano sagledavanje ukupnih društveno-političkih procesa, a šta opet rezultira pogrešnim političkim odlukama, koje mogu da imaju nesagledive tragične posledice. Zato ovom problemu treba pokloniti punu pažnju jer bez njegovog pravilnog razumevanja nema ni dobrih političkih rešenja.

Cilj susreta u Strazburu:

1. Predstavnici Crkava i verskih zajednica iz regiona u Savetu Evrope imaju priliku da se kroz razgovor sa kompetentnim sagovornicima iz Evrope i Rusije upoznaju direktno sa njihovim političkim stavovima o regionu, o budućim planovima, kako bi o tome obavestili svoje Crkve i verske zajednice.
2. Predstavnici Crkava i verskih zajednica iz regiona jugoistočne Evrope upoznali bi svoje sagovornike kako oni vide razrešenje krize u regionu, sa posebnim osvrtom na problem Kosova i na stvarnu ulogu religije u društvenom životu.

3. Представници Crkava i verskih zajednica izneli bi konkretne predloge kako sačuvati hrišćansko kulturno i sakralno nasleđe na Kosovu i Metohiji.
4. Представници Crkava i verskih zajednica izneli bi konkretne predloge kako Crkve i verske zajednice mogu konkretno da doprinesu uspostavljanju poverenja i pomirenja među narodima i etničkim zajednicama u regionu i kako sačuvati krhki mir.
5. Представници Crkava i verskih zajednica izneli bi svoje predloge kako oni vide koliko i kako Crkve i verske zajednice mogu da doprinesu demokratizaciji i evropskim integracijama.
6. Представници Crkava i verskih zajednica informisali bi svoje sagovornike i dali eventualno predloge šta je neophodno preduzeti da se ljudi u regionu oslobode brojnih strahova i fobija od Evrope koji su prouzrokovani tragičnim događajima iz dalje i bliže istorijske prošlosti. Ovo je posebno važno jer bez uklanjanja tih strahova i ideoloških predrasuda nije moguće uspešno i brzo integrisanje država ovog regiona u Evropsku uniju.

CIVIS

Svesni činjenice da u Savetu Evrope pri jednom od njegova četiri glavna stuba, a to je konferencija OING – Međunarodne organizacije nevladinog sektora, ne postoji jedinstvena asocijacija koja bi zastupala interese i stavove nevladinih organizacija Jugoistočne Evrope, odlučili smo se na inicijativu osnivanja jedne krovne asocijacije pod imenom **CIVIS**.

Tokom posete predsednika i osnivača švajcarske Fondacije za mir i rešavanje kriza, gospodina Borisa Vukobrata generalnom sekretaru Saveta Evrope, gospodinu Teri Dejvisu, u aprilu 2007 godine, predočili smo činjenicu da nepostojanje jedne objedinjene snage civilnog sektora ovog regiona čiji bi se glas čuo u Savetu Evrope, s obzirom da su sve zemlje regiona članice SE, nije prirodno. Odmah smo tom prilikom dobili i zvaničnu podršku da krenemo, zajedno sa lokalnim nevladinim organizacijama i fondacijama svih zemalja iz regiona JIE, sa inicijativom osnivanja jedne takve asocijacije.

U saradnji sa Evropskim pokretom u Srbiji i njegovim predsednikom gospodinom Živorodom Kovačevićem, zatim predstavnicima Građanskih Inicijativa, Igmanske Inicijative, Pravnog foruma, Stalne Konferencije gradova i opština, Asocijacije multietničkih gradova JI Evrope - Philia i Centra za razvoj neprofitnog sektora, uspele smo da do sada okupimo više od 140 nevladinih organizacija, fondacija i asocijacija pomenutog regiona.

Tako je 4. Juna 2007. nastao **CIVIS** (*lat. građanin*), sa ciljem da se doprinese kako unapređenju dijaloga između organizacija civilnog društva u regionu tako i između civilnih društava Jugoistočne i zapadne Evrope. **CIVIS** bi nastojao da obezbedi jedinstvenu platformu za dijalog u regionu, ali i informativni most za razmenu ideja, projekata, studija i akcija.

Asocijacija **CIVIS** okuplja nevladine organizacije, fondacije i građane Jugoistočne Evrope u misiji promovisanja i unapređenja prava svih građana pomenutog regiona uz ostvarenje najviših standarda građanskog civilnog društva, podsticanja civilnog dijaloga kako u regionu tako i između regiona Jugoistočne Evrope i zemalja članica Evropske unije.

CIVIS promovise evropsku ideju i evropske vrednosti, podstiče saradnju nevladinih organizacija zemalja jugoistočne Evrope na ubrzanju procesa pridruživanja Evropskoj uniji zemalja koje nisu njene članice i prekograničnu i regionalnu saradnju nevladinih organizacija, opština, privrednih subjekata i građana.

Ciljevi

- Da budemo mesto inicijativa, akcija, susreta, obrazovanja i dokumentacije za sve aktere evropske integracije u civilnom društvu;
- Da podstičemo postizanje većeg jedinstva zemalja Evrope u cilju očuvanja i ostvarivanja ideala i načela koji predstavljaju njihovu zajedničku baštinu. Ovo je cilj koji je Savet Evrope utvrdio u prvom članu svog Statuta;
- Da unapređujemo obrazovanje, saradnju i razmenu informacija među svojim članicama kao i između CIVIS-a i Saveta Evrope, Evropske Unije i svih evropskih institucija i organizacija koje teže istom cilju;
- Da pružamo pomoć svima koji imaju za cilj evropsku integraciju, kao i nevladinim organizacijama regiona u njihovom delovanju i u odnosima sa evropskim institucijama i organizacijama.

Lista osnivača:

1. Živorad Kovačević, **PHILIA – Asocijacija multietničkih gradova**, sa kancelarijama u: Srbiji, Hrvatskoj, Albaniji, Rumuniji, Bugarskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji i Mađarskoj.
2. Boris Vukobrat, **Fondacija za mir i rešavanje kriza**, sa kancelarijama u: Cugu, (Švajcarska) i Banja Luci (Bosna i Hercegovina).
3. Mirjana Prljević, **Institut Robert Šuman za Evropu** sa kancelarijama u: Srbiji, Hrvatskoj, Rusiji, Francuskoj i u ostalim zemljama EU .
4. Aleksandar Popov, **Igmanska inicijativa** sa kancelarijama u: Srbiji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.
5. Dragan Veljović, **Pravni forum**, Srbija.
6. Miljenko Dereta, **Građanske inicijative**, Srbija.
7. Maja Bobić, **Evropski pokret u Srbiji**, Srbija.
8. Đorđe Staničić, **Stalna konferencija gradova i opština**, Srbija.
9. Živka Vasilevska, **Centar za razvoj neprofitnog sektora**, Srbija.
10. Siniša Milovanović, **Fondacija za mir i rešavanje kriza**, sa kancelarijama u: Cugu, (Švajcarska) i Banja Luci (Bosna i Hercegovina).

1) Фондација за мир и решавање криза

U trenutku kada je nemir sukoba uveliko zahvatao prostor nekadašnje Jugoslavije, u proleće 1992. godine, u švajcarskom gradu Cugu osnovana je Fondacija za mir i rešavanje kriza. Osnovao ju je francuski biznismen jugoslovenskog porekla, **Boris Vukobrat**. *Osnovna ideja Fondacije je rešavanje sukoba mirnim putem, suzbijanje svih oblika nacionalne, verske i svake druge mržnje i ustanovljavanje i jačanje svih oblika civilnog, demokratskog, na najvišim svetskim standardima zasnovanog, društva.*

Dva projekta, na kojima se od početka zasnivao rad Fondacije, bili su vizije budućnosti na prostorima bivše SFRJ i nekadašnjeg SSSR. Razumljivo je što je od samog početka u aktivnostima Fondacije mnogo veća pažnja posvećena onome što se zbivalo na jugoslovenskom tlu. Rezultat brige za sopstvenu domovinu bila je ideja Borisa Vukobrata, koja je uz saradnju nekoliko evropskih eksperata, formulisana u projektu: »Predlozi za novu zajednicu republika bivše Jugoslavije«.

Tokom niza godina, Fondacija je organizovala više konferencija kako bi podigla svest o neophodnosti ekonomske saradnje među novonastalim državama na teritoriji bivše SFR Jugoslavije, kao i šire u regionu – konferenciju „Ekonomska budućnost Balkana i jugoistočne Evrope” (Pariz, 1995.) i „Situacija i izgledi za saradnju u bivšoj Jugoslaviji” (Pariz, 1997.).

Od svog osnivanja Fondacija ima svoju mirotvornu, humanitarnu, izdavačku (”Predlozi za novu zajednicu republika bivše Jugoslavije”, ”Ekonomska cena rat”, ”Doba razuma 1” i ”Doba razuma 2”, ”Alternativa postoji” i ”Pisma predsednika”) i medijsku aktivnost. Humanitarne aktivnosti su realizovane kroz pomoć Fondacije i njenog predsednika g. Vukobrata lično dopremajući pomoć u ugrožena područja. Dobro je poznat primer opremanja bolnice u Kninu (Hrvatska), nažalost opljačkane u toku rata. G. Vukobrat je dodelio stipendije za nekoliko studenata iz bivše Jugoslavije.

Fondacija za mir i rešavanje kriza deluje kao nevladina, nestranačka organizacija. Svesni da se za mir i otklanjanje uzroka krize ne mogu boriti na nepolitičkom terenu i nepolitičkim sredstvima, poslenici Fondacije, poslednjih godinu dana ostvaruju komunikaciju i saradnju i sa jednim brojem političkih stranaka u Srbiji.

Poseban akcenat u saradnji sa značajnim društvenim akterima Fondacija stavlja na saradnju sa nevladinim organizacijama kao sektorom civilnog društva. Fondacija je jedan od prvih članova asocijacije nevladinих organizacija jugoistočne Evrope – CIVIS i od njenog osnivanja pomaže rad CIVIS-a moralno i finansijski.

II) Konrad Adenauer fondacija

Konrad Adenauer fondacija je politička fondacija koja vodi dva obrazovna centra i 16 obrazovnih instituta širom zemlje. Širom sveta, kancelarije fondacije u inostranstvu vode 200 projekata u više od 120 zemalja. Fondacija nosi ime prvog federalnog Kancelara od 1964. godine a razvila se iz Društva za hrišćanski demokratski obrazovni rad koje je bilo osnovano još rane 1955. godine.

Na nacionalnom i međunarodnom nivou, Fondacija koristi političko obrazovanje da bi promovisala mir, slobodu i pravdu. Njena glavna briga uključuje konsolidovanje demokratije, promovisanje ujedinjene Evrope, intenziviranje transatlantskih odnosa i razvoj političke saradnje.

Kao **think-tank i konsultantska kuća**, Fondacija razvija na naučnoj osnovi informisanje i analitičnost, stvarajući okruženje za političku akciju. Na svojim sastancima i kongresima, ljudi koji „imaju šta da kažu“ su okupljeni zajedno. Svake godine, Fondacija organizuje više od 2 500 događaja u kojima učestvuje 145 000 ljudi samo u Nemačkoj.

Takođe, Fondacija obezbeđuje moralnu i materijalnu podršku **darovitim mladim ljudima** ne samo iz Nemačke već i iz Centralne i Istočne Evrope i iz zemalja u razvoju. **Izložbe, promocije i nagrade** dopunjuju portfolio.

Arhiva Partije hrišćanskih demokrata istražuje omogućava pristup **istoriji Hrišćanske demokratije** u Nemačkoj i Evropi. Korisnici mogu koristiti veliki broj dokumenata, modernih medija i biblioteke koja sadrži 157 000 publikacija o politici i savremenoj istoriji.

OKRUGLI STO

Doprinos crkava i verskih zajednica u izgradnji trajnog mira na jugoistoku Evrope

Strazbur, 20. juna 2008.

Pod pokroviteljstvom profesora Jean François Collange-a,

Predsednika Protestantske crkve za Augsburg, Alzas i Loren

Predsednik Saveta Unije protestantskih crkava Alzas i Loren

Predsednik Konferencije crkava na Rajni

Predsednik Konferencije Protestantske federacije u Francuskoj

LISTA UČESNIKA

PREDSTAVNICI PRAVOSLAVNE CRKVE

1. Nj. V. G. **Jovan Vraniškoski**, Arhiepiskop ohridski i Mitropolit skopski Jovan VI, SPC
2. Nj. P. G. **Grigorije Durić**, Episkop zahumsko-hercegovački, SPC
3. Nj. P. G. **Porfirije Perić**, Episkop jegarski, SPC
4. Nj. P. G. **Joanikije Mićović**, Episkop budimljansko-nikšićki, SPC
5. Nj. V. Mitropolit **Emanuel Adamakis**, Arhiepiskop Francuske, Grčka Pravoslavna Crkva, Patrijarhat konstantinopoljski
6. Jeromonah **Sofronije Jovašević**, Eparhija budimljansko-nikšićka, SPC
7. Đakon **Zoran Aleksić**, Eparhija zahumsko-hercegovačka, SPC

PREDSTAVNICI RIMOKATOLIČKE CRKVE

8. Nj. E. Msgr. **Stanislav Hočevan**, Nadbiskup beogradski, RKC
9. Nj. E. Msgr. **George Frendo**, Pomoćni Biskup Rimokatoličke crkve u Tiranu i Generalni vikar Nadbiskupije Tirana – Dures
10. Prečasni **dr Mato Zovkić**, Generalni vikar Rimokatoličke crkve u Bosni i Hercegovini
11. Prečasni **g. Lush Gjergji**, zamenik Biskupa Rimokatoličke crkve u Prizrenu

ISTAKNUTI TEORETIČARI RELIGIJE

12. Protojerej Prof. **dr Radovan Bigović**, Pravoslavni bogoslovski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija
13. Prof. dr **Darko Tanasković**, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija
14. Prečasni dr **Don Ivan Grubišić**, Hrvatska akademska udruga, Split, Hrvatska
15. Gospodin **Marko Oršolić**, direktor Internacionalnog, multikulturalnog i inter-religijskog centra, Sarajevo, BiH
16. Pastor **Petar Kuzmic**, rektor Evandeoskog fakulteta u Osijeku, Hrvatska
17. G. **Drago Pilsel**, publicista i teolog, Hrvatska

PREDSTAVNICI ISLAMSKE ZAJEDNICE

18. Nj. E. **Adem ef. Zilkić**, Reisu-l-ulema Islamske zajednice Srbije

GOSTI

19. G. **Urlich Bunjes**, rukovodilac Generalnog direktorata za obrazovanje, kulturu i nasleđe, omladinu i sport, Savet Evrope
20. Otac **Antonij Ilin**, Sekretar Kancelarije Ruske Pravoslavne Crkve u Briselu
21. Nj. E. Msgr. **Vito Rallo**, Apostolski nuncij, Specijalni izaslanik Svete stolice u Savetu Evrope (PP)
22. Nj. E. Msgr. **Andre Dupuy**, Apostolski nuncij pri Evropskoj uniji (PP)
23. Prečasni **Richard Fischer**, Kancelarija Konferencije evropskih crkava, član Komisije za crkvu i društvo u Strazburu
24. Nj. E. Gđa. **Slađana Prica**, Ambasador , Stalni predstavnik Republike Srbije pri Savetu Evrope
25. Gđa. **Annelise Oeschger**, predsednica Konferencije Međunarodnih nevladinih organizacija, Savet Evrope
26. G. **Jean Louis Laurens**, Generalni direktor za demokratiju i političke poslove Saveta Evrope (PP)
27. G. **Marc DeVore**, Saint Gallen Univerzitet, Švajcarska
28. Gđa **Klaudia Nolte**, direktorka fondacije Konrad Adenauer u Srbiji i u Crnoj Gori
29. G. **Boris Vukobrat**, predsednik i osnivač Fondacije za mir i rešavanje kriza, Švajcarska
30. G. **Zoran Pusić**, predsednik Građanskog odbora za ljudska prava, Hrvatska

ORGANIZATORI

31. Gđa **Mirjana Prljević**, Međunarodni generalni sekretar Asocijacije nevladinih organizacija jugoistočne Evrope – CIVIS
32. Gđa **Bojana Popović**, Zamenik generalnog sekretara Asocijacije nevladinih organizacija jugoistočne Evrope – CIVIS

OKRUGLI STO

Doprinos crkava i verskih zajednica u izgradnji trajnog mira na jugoistoku Evrope

Zgrada Saveta Evrope, Strazbur, Francuska

19. i 20. juna 2008. godine

PROGRAM RADA

19. juni 2008

Dolazak učesnika u Strazbur

20.00 Svečano otvaranje (*hotel Holiday Inn, 20 place de Bordeaux, Strazbur*)

- Pozdravna reč gospodina **Zorana Pusića**, predsednika CIVIS asocijacije – domaćin skupa
- Pozdravna reč profesora **Žan Fransoa Kolanža**, predsednika Protestantske crkve za Augsburg, Alzas i Loren – domaćin skupa
- Pozdravna reč gospodina **Borisa Vukobrata**, osnivača i predsednika Fondacije za mir i rešavanje kriza
- Pozdravna reč gospođe **Klaudije Nolte**, direktorke fondacije Konrad Adenauer u Srbiji i u Crnoj Gori

20. jun 2008.

9.00-9.30 Registracija učesnika

9.30 - 12.30 I sesija

Moderator okruglog stola je prof. dr **Zoran Pusić**, predsednik CIVIS asocijacije i predsednik Građanskog odbora za ljudska prava, Hrvatska

- Pozdravna reč gospodina **Urliha Bunjesa**, rukovodioca Generalnog direktorata za obrazovanje, kulturu i nasleđe, omladinu i sport, predstavnik Saveta Evrope
- Pozdravna reč gospodina **Žan Fransoa Kolanža**, predsednika Protestantske crkve za Augsburg, Alzas i Loren

Desetominutna izlaganja

- ❖ „*Ohridska Arhiepiskopija -Crkva u 21. veku proganjana od vlasti u Republici Makedoniji*”
Nj. V. G. **Jovan Vraniškoski**, Arhiepiskop ohridski i Mitropolit skopski Jovan VI, SPC
- ❖ Nj. P. G. **Grigorije Durić**, Episkop zahumsko-hercegovački, SPC
- ❖ Nj. P.G. **Porfirije Perić**, Episkop jegarski, SPC
- ❖ Nj. P. G. **Joanikije Mićović**, Episkop budimljansko-nikšićki, SPC
- ❖ Nj. E. Mons. **Stanislav Hočevar**, Nadbiskup beogradski, RKC

- ❖ „*Recipročnost u ekumenskim i međureligijskim odnosima u zemljama jugoistočne Europe*“
Prečasni **dr Mato Zovkić**, Generalni vikar Rimokatoličke crkve u Bosni i Hercegovini
- ❖ „*Religije i religijska tolerancija*“
Nj. E. Mons. **Džordž Frendo**, Pomoćni Biskup Rimokatoličke crkve u Tirani i Generalni vikar Nadbiskupije Tirana - Dures
- ❖ „*Oblici djelovanja crkava i vjerskih zajednica u sprečavanju sukoba*“
Nj. E. **Adem ef. Zilkić**, Reisu-l-ulema Islamske zajednice Srbije
- ❖ Nj. V. Mitropolit **Emanuel Adamakis**, Arhiepiskop Francuske, Grčka pravoslavna crkva, Patrijarhat konstantinopoljski

12.30 Ručak

(*Savet Evrope, Portuguese Gallery*)

14.30-17.00 II sesija

Moderator je prof. dr **Darko Tanasković**, filolog i teolog, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu

Izlaganja gostiju i istaknutih teoretičara

- ❖ „*Doprinos Konferencije evropskih crkava izgradnji trajnog mira na jugoistoku Evrope*“
Prečasni **Ričard Fišer**, Kancelarija Konferencije evropskih crkava, član Komisije za crkvu i društvo u Strazburu
 - ❖ Otac **Anton Ilin**, Predstavnik Ruske Pravoslavne Crkve
 - ❖ Prečasni dr **Don Ivan Grubišić**, Hrvatska akademska udruga, Split, Hrvatska
 - ❖ Gospodin **Marko Oršolić**, direktor Internacionalnog, multikulturalnog i interreligijskog centra, Sarajevo, BiH
 - ❖ **G. Drago Pilsel**, publicista i teolog, Hrvatska
- Dijalog i diskusija predstavnika crkava i verskih zajednica sa gostima
 - Formulisanje zaključaka okruglog stola u pisanoj formi koji bi trebalo da budu rezultat rada učesnika na skupu
 - Završna reč